

Anna van den Breemer schrijft elke woensdag over een alledaags opvoedkundig probleem waarvoor ze een oplossing zoekt

Iedereen doet maar wat

Clubgevoel

Wat als je kind weigert naar de scouting, piano- of paardrijles te gaan?
Illustratie Claudie de Cleen

Mijn dochter (9) wil geen georganiseerde buitenschoolse activiteiten doen, maalt een moeder. Dansen, boulderen, paardrijden, scouting en schaken; ze heeft het allemaal geprobeerd, maar nooit voor lang. Scouting ging een paar maanden goed, maar daarna was het vastklampen aan de deurpost om maar thuis te blijven. De moeder ziet de voordelen van clubs in, maar vraagt zich af in hoeverre ze het moet aanmoedigen. Naast school en bso vind ik dat er genoeg verplichtingen zijn. Die andere activiteit moet er echt voor de leuk zijn. Toch?

Dit zeggen de deskundigen
Dit probleem is voor veel ouders herkenbaar. Je hebt ondermoevende kinderen die na school het liefst meteen het voetbalteam aantrekken en kinderen die liever hun eigen tijd indelen, zegt orthopedagoog Riemke Groeneveld. Bij die laatste groep gaat het misschien drie keer goed en dan hebben ze geen zin, want 'het is koud' of ze zijn 'moe'. En tja, wat doe je dan?

Voor ouders bestaat de worsteling uit het feit dat ze niet te snel willen toegeven. Je wilt kinderen meegeven dat als ze ergeren op gaan, je ook regelmatig moet verschijnen, zegt Groeneveld. Het draait niet alleen om leren schaken of voetballen, maar ook om begrijpen wat commitment en teamgevoel inhouden en je wil ze leren doorzetten en omgaan met frustraties. Anderzijds moet een hobby in de basis natuurlijk wel iets zijn wat je doet voor de lol.

Een hobby kan ook een beschermende factor bieden, naast school en het gezin. 'In een andere sociale omgeving ontdekken kinderen nieuwe kanten en talenten van zichzelf', zegt de orthopedagoog. Ze noemt het voorbeeld van een meisje dat problemen had op school maar op een clubje ontdekte dat ze goed kon tekenen. 'Dat gaf zelfvertrouwen en kwam haar sociale positie in de klas ook ten goede.'

Hoe pak je het aan?
Maak vooraf duidelijk wat het inhoudt om je op te geven voor een nieuwe naschoolse activiteit. Zoals het feit dat je elke week moet komen opdagen. Dat klinkt overbodig, maar wat voor volwassenen logisch is, is voor een kind niet altijd helder. Soms duurt het even om een passende hobby te vinden. Dat hoeft geen sport voor het leven te zijn. 'Je kunt ook tien keer musicalles proberen en daarna kijken bij een circuschool of zang.'

Wat als je kind weigert om naar de afgesproken training of muzieklles te gaan? Boosheid helpt niet, praten wel. 'Ga erbij zitten en benoem de emoties; je hebt echt geen zin, hè? De Engelsen zeggen ook wel: *connect before you correct*', aldus Groeneveld. Empathie tonen betekent niet dat je de handdoek in de ring gooit. 'Als je kind is gekalmeerd, kun je zeggen: we hebben je ingeschreven voor dit jaar en daar hebben we dus mee te maken. Laten we samen kijken hoe we het beter kunnen maken.' Het wordt dan geen kwestie van niet of wel gaan, maar hoe. Soms kunnen een paar kleine aanpassingen al helpen, zoals de afspraak dat de ouders na het wegbrengen iets langer blijven om te kijken. Of kies een klasgenootje uit om mee samen te gaan.

Een goede voorbereiding kan de drempel kleiner maken. Groeneveld: 'Maak het weekschema visueel. Neem van tevoren de tijd om samen rustig iets te drinken. Plan de activiteit op een rustige dag, niet ná de bso.'

Een laatste tip komt van een collega die zijn hele jeugd enorm tegen alle sportclubjes opzag: 'Let daar niet te veel op. Kijk vooral naar hoe je kind naderhand thuiskomt. Ik was namelijk altijd blij dat ik toch was gegaan.'

Anna van den Breemer
a.vandenbreemer@volkskrant.nl

Beeldende kunst

REPORTAGE METROPOLITAN MUSEUM

Dandy van het terras

Nazaten van Louis Drenthe weten pas sinds kort dat het hun voorvader is op een schilderij van Nola Hatterman, nu te zien in het Metropolitan Museum in New York. Jarenlang werd hun 'Lou' namelijk verward met een andere man.

Door Maral Noshad Sharifi
Foto's Erik Smits

Louis Drenthe zal nooit weten dat er een schilderij van hem in het grootste museum van de Verenigde Staten hangt. Maar hij zit er elegant bij in dat bruine jasje. Hoed op. Vlinderdas om zijn nek. Zelden lopen bezoekers van het Metropolitan Museum in New York dit schilderij voorbij. 'Zijn postuur is zo recht', zegt een man die ervoor springt voor een foto van het schilderij. 'Zijn blik is zo intrigerend', zegt een vrouw tegen haar vriendin. 'De kleuren springen er mooi uit, toch?' Rood-wit tafelkleed, gele handschoenen. 'Er is iets bijzonders aan die man. Hij ziet eruit als iemand op wie je afstapt voor een praatje.'

Nola Hatterman (1899-1984), de Nederlandse kunstenaar die Louis Drenthe in 1930 tegenkwam in Amsterdam, had precies hetzelfde. 'Hij zat op een caféterras, prinsheerlijk', schreef ze in een brief die enkele jaren geleden werd gevonden.

Nu is Hattermans schilderij Op het terras onderdeel van de tentoonstelling *Harlem Renaissance*, tot en met 28 juli te zien in het Metropolitan Museum. Het komt uit de collectie van het Stedelijk Museum in Amsterdam. Hoewel er aan het schilderij nooit iets is veranderd, veranderde de naam op het bordje ernaast wel. Jarenlang werd Louis Drenthe namelijk verward met een andere man.

'Zonder dat we het doorhadden hing ons familieid in een museum', zegt Timothy Drenthe in het café van het Metropolitan Museum. De dertiger is een nazaat van de man op het schilderij. Enkele jaren geleden kreeg zijn familie bericht dat het hun familieid was, op dat befaamde schilderij van Nola Hatterman.

'Ze dachten al die tijd dat het een andere Surinamer was', zegt Timothy, docent Engels op een middelbare school in Zoetermeer. 'Voor zijn kinderen kwam dat nieuws helaas te laat.' De generatieerna maakte het wel mee. Samen met zijn moeder, de kleindochter

Timothy Drenthe

Ruth Drenthe

Nola Hatterman

De Nederlandse schilder Nola Hatterman (1899-1984) legde in 1930 Surinamer Louis Drenthe vast op een Amsterdams terras. Hatterman had een bijzondere band met de Surinaamse gemeenschap. De discriminatie van

Surinamers en Indiërs in Nederland werd een terugkerend thema in haar werk. In 1953 verhuisde Hatterman naar Suriname. In 1984 verongelukte ze daar in het binnenland. Ze is in Paramaribo begraven.

Timothy Drenthe in de stijl van het schilderij van zijn voorvader.

Zoals Louis Drenthe het leven van Nola Hatterman veranderde, heeft haar schilderij voorgoed een stempel gedrukt op het leven van zijn nazaten

Nola Hatterman, Op het terras. Foto Imageselect

van een zus van Louis Drenthe, reisde Timothy naar New York om bij de opening van de tentoonstelling te zijn. Meer familieleden van de man op het schilderij zijn overgevoegen. In de winkel van het museum poseren ze met het boek waarin het werk is opgenomen.

'Ik heb hem als kind een paar keer ontmoet', zegt de 60-jarige Ruth Drenthe, 'maar ik was te klein om me nog iets van hem te herinneren.' Als kleuterjuf neemt Ruth haar leerlingen van 2 al mee naar het Mauritshuis om ze het *Meisje met de parel* te laten zien. Kinderen van 4 leert ze het verschil te herkennen tussen een Mondriaan, een Rembrandt, en een Van Gogh. 'Ik ben heel trots dat een familie lid van mij in zo'n invloedrijk museum hangt', zegt ze. 'Deze hele gebeurtenis is bijzonder.'

Louis Drenthe - Lou genoemd - wordt in 1901 geboren in Paramaribo. In 1925 arriveert hij per boot in Amsterdam, waar hij als duizendpoot verschillende banen heeft. Hij acteert in theatervoorstellingen, speelt trompet in een jazzband, maar werkt ook in het eerste Surinaamse restaurant van Amsterdam, dat wordt gerund door zijn vriend Jimmy van der Lak: de naam die jarenlang foutief aan het schilderij was verbonden.

'Veel Surinamers zaten in die tijd model voor Nederlandse schilders', zegt cultuurhistoricus Ellen de Vries (65), ook in New York vanwege de tentoonstelling. Hatterman en Drenthe bouwden een bijzondere band met elkaar op. 'Hij was de eerste die me vertelde over de toestanden en verhoudingen in Suriname', schreef Hatterman in een brief. 'Kolonialisme en uitbuiting, slechte situatie.'

'Als hij dit geweten zou hebben', zegt Timothy Drenthe.

'Als zij dit geweten zou hebben', zegt Ellen de Vries.

De expositie *Harlem Renaissance* toont het leven van zwarte Amerikanen tussen 1918 en 1937. Op de bovenverdieping hangen de kleurrijke schilderijen van William H. Johnson, die eind jaren dertig het nachtleven van

Harlem toonde. Je ziet werken van Allan Rohan Crite, die het leven van schoolgaande kinderen toont in Boston. En bijbelschilderingen van Aaron Douglas uit 1939. Maar de tentoonstelling laat ook zien hoe de zwarte cultuur van de VS overslaat naar Europa. Zo ook de jazzmuziek die Louis Drenthe in Amsterdam maakte, in de eerste helft van de vorige eeuw.

Zo kwam het museum erbij om het werk van Nola Hatterman van Amsterdam naar New York te halen. 'Hij speel-

de met de Amerikaan Freddy Johnson en de Nederlandse Kid Dynamite', staat er op het bordje naast zijn schilderij. In New York hangt hij tussen twee schilderijen van de Franse schilder Henri Matisse, die in de jaren dertig schilderijen maakte van jazzclubs in New York.

Op het terras werd in de jaren dertig aangekocht door de gemeente Amsterdam. Het zwierf jarenlang door allerlei gebouwen. Eind jaren negentig werd het teruggevonden. Een foto van het schilderij belandde op de omslag van een tentoonstellingscatalogus over kunst tijdens het interbellum.

'Het is een echte eyecatcher', zegt Ellen de Vries. 'Maar niemand wist wie de man op het schilderij was.' Tot een van de

“

samenstellers van de catalogus een telefoontje kreeg van een Surinamer uit Amsterdam die zeker wist dat het om Jimmy van der Lak ging. 'Jarenlang werd dat voor waar aangenomen', zegt De Vries.

Pas na de verschijning in 2008 van *Nola - Portret van een eigenzinnig kunstenaar*, haar biografie van Nola Hatterman, komt Ellen de Vries erachter dat dit verhaal niet klopt. Ze vindt een brief waarin Hatterman vertelt over haar ontmoeting met Louis Drenthe en details noemt van het schilderij. 'Via de afdeling Bijzondere collecties van de Universiteit van Amsterdam ontdekte ik dat Lou een musicus was en acteur', zegt De Vries. Daarna komt ze op het spoor van een nichtje van Louis, en daarna een dochter. Zo vindt ze bevestiging van haar vondst.

'Nola Hatterman had een bijzondere band met de Surinaamse gemeenschap', zegt De Vries. De discriminatie van Surinamers en Indiërs in Nederland werd een thema in haar werk. In 1953 verhuisde Hatterman naar Suriname. In 1984 werd ze door de Binnelandse Veiligheidsdienst, voorloper van de AIVD, gevolgd vanwege haar communistische sympathieën. In 1984 verongelukte ze in het binnenland van Suriname. Ze is in Paramaribo begraven. Zoals Louis Drenthe het leven van Nola Hatterman veranderde, heeft haar schilderij voorgoed een stempel gedrukt op het leven van zijn nazaten. Alsof ze met de hele familie in een tijdmachine zijn gestapt.

'Ik leer veel meer over mijn verleden', zegt Ruth Drenthe, die meteen is gaan onderzoeken van welke plantage haar voorouders afkomstig zijn. Zoon Timothy heeft voor de opening in New York een pak gevonden in de stijl van Louis Drenthe: bruin jasje, lichte hoed, vlinderdas om zijn nek. 'Nu ik hem ken, begrijp ik mezelf beter', zegt hij. Al van jongs af aan loopt hij soms rond in van die nette pakken, met dandyhoeden op. Ook hij werkt in de creatieve sector. 'Eindelijk weet ik waar dat kan zijn begonnen.'